

POSTANOWIENIE

20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 20 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. K. i M. K.1
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 15 grudnia 2022 r., VI ACa 909/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 4 050 zł (cztery tysiące sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 sierpnia 2021 r. w sprawie z powództwa M. K. i M. K.1 przeciwko Bank S.A. w W. o zapłatę i ustalenie, w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddalił powództwo o odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie zasądzonych kwot za okres od 26 marca 2021 r. do 26 lipca 2021 r. (pkt 1); w pozostałym zakresie oddalił apelację (pkt 2) i orzekł o kosztach postępowania (pkt 3).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w zakresie punktów 2 i 3 oraz domagał się uchylenia tego wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeczenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano szereg istotnych zagadnień prawnych, które sformułowano w formie pytań oraz wskazano na potrzebę wykładni przepisów prawnych. Wątpliwości skarżącego dotyczyły interpretacji art. 385¹ § 1 i 2 k.c., skutków stwierdzenia abuzywności postanowień wzorca umowy, wykładni orzecznictwa TSUE oraz dotychczasowej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle kredytów walutowych. Skarżący wskazał także na oczywistą zasadność skargi ze względu na naruszenie art. 405 i nast. k.c., art. 385¹ k.c., art. 496 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany.

Tymczasem przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22; uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17). Ponadto zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Podniesione zarzuty stanowią jedynie polemikę z wykładnią przepisów prawa dokonaną przez sąd. Ponadto w konstrukcji skargi zachodzi logiczna sprzeczność, ponieważ te same argumenty nie mogą jednocześnie dowodzić występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistej zasadności skargi.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]

[ms]